

Årsredovisning 2022

Konsumentkooperationens
pensionsstiftelse

Org nr 802001-8423

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
Finansiella rapporter	
Resultaträkning	9
Balansräkning	10
Årsredovisningens undertecknande.....	18
Noter	
Not 1. Redovisnings- och värderingsprinciper	11
Not 2. Förvaltningskostnader	12
Not 3. Resultat från värdepapper och fordringar	12
Not 4. Skatt.....	13
Not 5. Andelar i koncernföretag	13
Not 6. Lån till koncernföretag	13
Not 7. Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	13
Not 8. Lån till intresseföretag.....	13
Not 9. Andra långfristiga värdepappersinnehav	14
Not 10. Ställda säkerheter	14
Not 11. Eventualförpliktelser.....	14
Not 12. Medelantal anställda.....	15
Not 13. Avstämning totalavkastningstabell.....	16
Not 14. Väsentliga händelser efter balansdagen	17
Årsredovisningens undertecknande	18
Revisionsberättelse	19

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Konsumentkooperationens pensionsstiftelse (Pensionsstiftelsen) med organisationsnummer 802001-8423, avger härmed årsredovisning för år 2022, Pensionsstiftelsens åttionde verksamhetsår. Pensionsstiftelsen har sitt säte i Stockholm.

Ägarförhållande och koncernstruktur

Pensionsstiftelsen äger Konsumentkooperationens pensionsstiftelse Fastighet Stockholm AB som genom dotterbolag äger tre bostadsfastigheter i Stockholms län. Pensionsstiftelsen äger även 28,9 procent i Gyllenforsen Fastigheter KB och 50 procent i Gyllenforsen Förvaltning AB.

Koncernredovisning upprättas inte med stöd av 7 kap 3 § ÄRL. Vid upprättande av årsredovisning tillämpas årsredovisningslagens regler för mindre företag och mindre koncerner.

Verksamheten

Ändamål

Pensionsstiftelsen är en gemensam pensionsstiftelse för kooperativa och folkrörelseägda företag och organisationer.

Pensionsstiftelsens ändamål är att trygga utfästelser om pension, som arbetsgivarna på grund av föreskrift i allmän pensionsplan eller på annat sätt lämnat till sina anställda. Varje arbetsgivare har en egen pensionsfond som utgör arbetsgivarens andel av Pensionsstiftelsens totala förmögenhet.

Tillsynsmyndigheter för Pensionsstiftelsen är Länsstyrelsen i Stockholms län och Finansinspektionen. Verksamheten bedrivs med tillämpning av lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m. Vid utgången av år 2022 fanns 284 pensionsfonder (fack) med saldon i Pensionsstiftelsen, fördelade på 219 arbetsgivare. Antalet destinatarer uppgick till 68 686.

Styrelse och ledning

Styrelse

Styrelsen består av tio ledamöter och sex suppleanter. Två ledamöter och en suppleant utses av Kooperativa Förbundet, två ledamöter och en suppleant utses av Fremia ideell förening, en ledamot och en suppleant utses av Arbetarrörelsens förhandlingsorganisation (AFO), två ledamöter och en suppleant utses av Landsorganisationen i Sverige (LO), två ledamöter och en suppleant utses av Förhandlings- och samverkansrådet PTK och en ledamot och en suppleant utses av Forena. Val sker för en tid av ett år. Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande samt tillsätter verkställande direktör.

Styrelsen har haft följande sammansättning under 2022.

Ledamöter

Utsedda av arbetsgivarna

Fredrik Mandelin, Fremia (ordförande)
Robert Söderhjelm, Fremia
Pernilla Glad, KF
Lena Sandqvist, KF (ord. fr 220215)
Per-Håkan Waern, AFO

Utsedda av arbetstagarna

Dan Wallberg, PTK (vice ordförande)
Erika Ejderhamn Roupé, PTK
Tommy Andersson, LO
Stina Josefsson, LO
Anders Johansson, Forena

Suppleanter

Utsedda av arbetsgivarna

Jesper Neuhaus, Fremia
Thomas Svensson, KF (ny fr.220215)
Stefan Hansson, AFO

Utsedda av arbetstagarna

Linda Larsson, LO
Camilla Brown, PTK
Anneli Ersson, Forena

Verkställande direktör

Vd svarar för den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. En skriftlig instruktion som styrelsen fastställer reglerar det ansvar och de befogenheter som gäller för vd. Björn Jonsson var Pensionsstiftelsens vd under 2022.

Ekonomisk översikt

Pensionsstiftelsens intäkter utgörs av avkastningen på placerings-tillgångarna. Kostnaderna består av förvaltningskostnader och avkastningsskatt.

I Pensionsstiftelsen görs derivattransaktioner med syfte att hantera aktie-, valuta- och ränterisker. Pensionsstiftelsen tillämpar inte säkringsredovisning och samtliga derivatinstrument kategori-

seras därför som "Finansiella tillgångar och finansiella skulder som innehas för handel". Derivatinstrument med positivt verkligt värde redovisas som tillgångar på raden "Andra långfristiga värdepappersinnehav" i balansräkningen. Derivatinstrument med negativt verkligt värde redovisas som skulder på raden "Övriga skulder" i balansräkningen.

Rapport över förändring i eget kapital

Tkr	Företagens pensionsfonder	Kvarstående värdesäkringsmedel	Årets resultat	Totalt eget kapital
Vid årets början 2022-01-01	24 987 120	749 023	-	25 736 143
Årets resultat	-	-	-2 335 374	-2 335 374
Uttag för utbetalda pensioner	-1 089 302	-		-1 089 302
Företagens gottgörelser för pensionskostnader	-154 120	-		-154 120
Företagens avsättningar	942 680	-		942 680
Kapitalisering av löpande avkastning	-2 282 194	-53 181	2 335 374	-1
Vid årets slut 2022-12-31	22 404 184	695 842	-	23 100 027

Tkr	Företagens pensionsfonder	Kvarstående värdesäkringsmedel	Årets resultat	Totalt eget kapital
Vid årets början 2021-01-01	23 845 088	675 282	-	24 520 370
Årets resultat	-	-	2 678 373	2 678 373
Uttag för utbetalda pensioner	-1 059 119	-		-1 059 119
Företagens gottgörelser för pensionskostnader	-441 033	-		-441 033
Företagens avsättningar	37 551	-		37 551
Kapitalisering av löpande avkastning	2 604 633	73 741	-2 678 373	1
Vid årets slut 2021-12-31	24 987 120	749 023	-	25 736 143

Utbetalda pensioner

För företagets räkning har pensionsstiftelsen utbetalat pensioner totalt om 1 089 (1 059) miljoner kronor. Varav 915,6 (903,8) miljoner kronor är för ålderspension och 173,7 (155,3) miljoner kronor för pensionstillägg.

Gottgörelser

Företagens gottgörelser för pensionskostnader för 2022 uppgick till 154,1 (441,0) miljoner kronor. Varav 34,4 (397,2) miljoner kronor är andra pensionskostnader för sina anställda och 119,8 (43,9) miljoner kronor är inlösen av pensionsrätt i försäkring.

Avsättningar

Företagens avsättningar för 2022 uppgick till 942,7 (37,6) miljoner kronor och består av inbetalning för utbetalda pensioner för att täcka underskottet i pensionsfonden 455,6 (17,7) miljoner kronor frivillig inbetalning 28,3 (15,6) miljoner kronor, utdelning konkurs 0,008 (-) miljoner kronor samt avsättningar för att trygga gjorda pensionsutfästelser 458,8 (4,3) miljoner kronor.

Beräkning av pensionsåtaganden och överskott

Efter att värdesäkringsfonden gottskrivits med ränta på -7,09 (10,93) procent har underskottet i sin helhet tillförts företagets pensionsfonder.

Företagens pensionsfonder ska minst uppgå till pensionsreserven per 31 december. Vid beräkning av företagets pensionsreserv har de grunder som fastställts av kollektivavtalsparterna för KTP-planen samt av styrelsen för Konsumentkooperationens pensionsstiftelse tillämpats.

Vid beräkningen av pensionsåtaganden per 2022-12-31 tillämpades en diskonteringsränta för AFO-Handels på 1,9 procent och för Fremia-PTK, Fremia-Handels, och Fremia/Handels/ Akademikerförbunden på 2,0 procent, för övriga gällar 0,2 procent. Procent-satserna är före avdrag för avkastningsskatt och omkostnader. Pensionsreserven uppgår till 23 136 (23 527) miljoner kronor per 31 december 2022.

Vid beräkning av företagets överskott i pensionsfonden ska Pensionsstiftelsens tillgångar enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m. värderas utifrån ett bedömt verkligt värde på balansdagen. Detta värde uppgår till 25 374 (28 034) miljoner kronor. Företagens överskott utgörs av detta värde minskat med pensionsreserven, kvarstående värdesäkringsmedel samt Pensionsstiftelsens särskilda garantifond som uppgår till 48 (51) miljoner kronor. Överskottet uppgår till 1 494 miljoner kronor.

Kvarstående värdesäkringsmedel per avtalsområde

Fremia-PTK	446 348
Fremia-Handels	112 745
AFC-Handels	89 268
ABF-Handels	7
Fremia-Forena/Handels/Akademikerförbunden	47 471
Övriga	3
	695 842

Förändring i pensionsfonder

För varje företag som är anslutet till Pensionsstiftelsen beräknas kontinuerligt kapitalvärdet av de pensionsutfästelser som företaget tryggar i Pensionsstiftelsen per den 31 december respektive år. Pensionsfonden beräknas på företagets avsättningar till, utbetalningar av pensioner och gottgörelse ur Pensionsstiftelsen samt företagets andel i Pensionsstiftelsens resultat.

Förvaltningskostnader

Kostnaderna för förvaltningen uppgick 2022 till 10,6 (10,0) miljoner kronor och omfattar bland annat hantering av pensionsfonder, internrevision och riskhantering samt årsbokslut och externrevision. Delar av Pensionsstiftelsens verksamhet administreras av Folksam Service AB. Kostnaderna för kapitalförvaltningen redovisas nedan under avsnittet Kapitalförvaltning. Ersättning till styrelse och verkställande direktör framgår av not 12.

Flerårsöversikt eget kapital

Tkr	2022	2021	2020	2019	2018
Årets resultat	-2 335 374	2 678 373	949 710	2 609 222	63 516
Nettoomsättning	-	-	-	-	-
Utbetalda pensioner	-1 089 302	-1 059 119	-1 058 147	-1 056 523	-1 040 906
Gottgörelse	-154 120	-441 033	-396 274	-113 051	-33 175
Avsättningar	942 680	37 551	310 034	203 579	481 647

Kapitalförvaltning

Pensionsstiftelsens tillgångar ska enligt lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. ("tryggandelagen") placeras på ett sådant sätt att lämplig riskspridning uppnås. Vidare ska tillgångarna placeras på det sätt som bäst gagnar dem som omfattas av stiftelsens ändamål och också i övrigt på ett aktsamt sätt.

Styrelsen har fastställt placeringsriktlinjer som styr Pensionsstiftelsens kapitalförvaltningsverksamhet. Placeringsriktlinjerna anger syftet med och målet för förvaltningen av tillgångarna, beskriver hur tillgångarna ska förvaltas för att målet ska uppnås samt anger riktlinjer för riskhantering och rapportering. I riktlinjerna anges bland annat vilka placeringar och placeringsmarknader som är tillåtna. Riktlinjerna ger också ett ramverk för fördelningen mellan tillgångsslag och marknader för förvaltningsportföljen. Placeringar i aktier och räntebärande tillgångar följs regelbundet upp och utvärderas mot referensindex fastställda av verkställande direktören.

Pensionsstiftelsens tillgångar förvaltas av Pensionsstiftelsens kapitalförvaltning. Kapitalförvaltningen ansvarar för all riskstyrning, uppföljning och rapportering av samtliga placeringstillgångar, inklusive utlagda förvaltningsuppdrag.

Löpande förvaltning av aktier och räntebärande tillgångar är utlagt till Swedbank Robur Fonder AB och Swedbank Robur AB, som också ansvarar för en väsentlig del av värdepappersadministration avseende aktier och räntebärande tillgångar. JP Morgan hanterar mottagna och avgivna säkerheter för derivat.

Pensionsstiftelsens tillgångar förvaltas utifrån ett ansvarsfullt perspektiv. Det innebär bl.a. att samtliga tillgångar omfattas av placeringskriterier avseende klimat och miljö, mänskliga rättigheter och anti-korruption. Investeringar görs i allt större utsträckning i verksamheter som Pensionsstiftelsen bedömer bidrar till en hållbar utveckling. Ett exempel på detta är gröna obligationer, vilka utgör cirka 14 procent av de räntebärande tillgångarna. Gröna obligationer är räntebärande värdepapper där upplånade medel används till miljö- och klimatrelaterade investeringsprojekt. Vidare bedriver Pensionsstiftelsen tillsammans med andra investerare arbete med att påverka de företag Pensionsstiftelsen investerar i att bedriva en mer hållbar verksamhet.

Marknadsvärdet för Pensionsstiftelsens tillgångar uppgick per den 31 december 2022 till 25 374 (28 034) miljoner kronor fördelat på nedanstående tillgångar. Totalavkastningen var -2 318 (3 043) miljoner kr.

Mkr	2022-12-31	2021-12-31
Räntebärande placeringar	12 477	14 529
Aktier	8 351	9 978
Fastigheter	3 694	3 714
Alternativa placeringar	423	131
Marknadsvärde placeringstillgångar (enligt totalavkastningstabeller)	24 945	28 353
Likvida medel	133	79
Nettofördringar/skulder	296	-398
Summa	25 374	28 034

Under 2022 uppgick kostnaderna för kapitalförvaltningen till 13,9 (21,1) miljoner kronor eller 0,05 (0,08) procent av det genomsnittligt förvaltade kapitalet i Pensionsstiftelsen.

Marknadsutveckling

År 2022 blev väldigt annorlunda än vad som var förväntat. Det viktigaste och mest problematiska var Rysslands invasion av Ukraina i slutet av februari, vilket först och främst resulterade i ett mycket stort mänskligt lidande. Kriget påverkade även den underliggande europeiska säkerhetsordningen som bland annat resulterade i att Sverige och Finland ansökte om medlemskap i NATO. Den globala ekonomin påverkades genom högre energi- och matpriser samt ökad osäkerhet. Inflationstrycket var starkt redan i början av året och blev högre än förväntat i princip hela året, delvis som en följd av kriget, vilket fick centralbankerna att tidigarelägga och snabba på räntehöjningarna. Tillväxten visade sig dock vara förvånansvärt robust, inte minst tack vare en mycket stark arbetsmarknad, men förväntan om en stundande lågkonjunktur växte sig stark under året.

I skuggan av de stora ekonomiska och geopolitiska utmaningarna skedde förändringar både i den nationella och internationella politiken. Sverige fick en ny högerkoalitionsregering ledd av Moderaterna. Mellanårsvalet i USA ledde till en delad kongress och President Xi omvaldes till en tredje mandatperiod i Kina.

Den omtumlande geopolitiska och makroekonomiska utvecklingen ledde till att finansiella marknader utvecklades svagt. Inflationen och uppgången i räntor var det huvudsakliga problemet, vilket fick obligationsmarknaden att backa ordentligt, samtidigt som förväntan om lågkonjunktur påverkade aktiemarknaden negativt. Dålig likviditet på flera marknader i kombination med stor osäkerhet gjorde dessutom att volatiliteten var ovanligt stor. Den amerikanska korträntan steg från 0,7 procent till 4,4 procent under året medan den långa räntan steg från 1,5 procent till knappt 4 procent, samtidigt som börserna i USA föll med cirka 20

procent. I Sverige steg den korta räntan från -0,2 procent till 2,8 procent och den långa räntan från 0,3 procent till 2,4 procent medan Stockholmsbörsen föll drygt 20 procent.

Den svenska fastighetsmarknaden 2022 präglades av högre räntor, sämre tillgång till finansiering och därmed också högre avkastningskrav för vissa fastighetstyper, vilket medfört sämre värdeutveckling. Transaktionsvolymen i marknaden har minskat och osäkerheten är stor. På hyresmarknaden var efterfrågan på kontorslokaler fortsatt god och hyresnivåerna stabila. I vårt fastighetsbestånd fortsatte vi att investera i energieffektiviserande åtgärder och energiförbrukningen och CO2-avtrycket minskande ytterligare under året.

Avkastning

Den totala avkastningen i Pensionsstiftelsen 2022 uppgick till -8,4 procent, motsvarande -2 318 miljoner kronor. Under de senaste fem åren har avkastningen i genomsnitt varit 3,6 procent per år och under de senaste 15 åren 5,1 procent per år.

Den beslutade risknivån återspeglas i den strategiska tillgångsfördelningen. Mot bakgrund av den strategiska allokeringen är den huvudsakliga förklaringen till totalavkastningen främst en negativ utveckling för räntebärande placeringar och aktier i kombination med en positiv utveckling för fastigheter.

Andelen räntebärande placeringar var vid årets slut cirka 50 (51) procent av de totala tillgångarna och durationen på dessa har under året varit cirka 4 (4) år. Aktieandelen i portföljen var cirka 33 (35) procent, andelen fastigheter var ca 15 (13) procent och alternativa placeringar stod för knappt 2 (1) procent av de totala tillgångarna.

Totalavkastningstabell

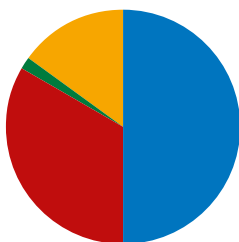
Konsumentkooperationens pensionsstiftelse

2022-12-31

Mkr	Marknadsvärde		Total avkastning					
	Ingående 2022-01-01	Utgående 2022-12-31	2022 Mkr	2022 %	2021 %	2020 %	2019 %	2018 %
Räntebärande placeringar	14 529	12 477	-1 268	-9,0	-1,2	2,5	0,0	1,0
Aktier	9 978	8 351	-1 195	-12,3	33,3	6,7	32,3	-3,4
Alternativa placeringar	131	423	23	9,5	-0,3	-2,6	-	-
Fastigheter	3 714	3 694	122	3,3	11,2	4,9	13,4	9,2
Summa	28 353	24 945	-2 318	-8,4	11,7	4,2	11,3	0,4

Tillgångarnas fördelning per 2022-12-31

- Räntebärande placeringar; 50,0%
- Aktier; 33,5%
- Fastigheter; 14,8%
- Alternativa placeringar; 1,7%

Tabellen ovan ingår inte behållningen på portföljens verksamhetskonto. Behållningen var 33 (79) miljoner kronor 2022-12-31.

Ansvarsfullt ägande

Våra placeringskriterier

Våra placeringskriterier gäller för alla tillgångsslag. Vi har både uteslutande kriterier och påverkande kriterier.

De påverkande kriterierna handlar om hur vi tar ansvar som ägare. Vår utgångspunkt är att försöka påverka de tillgångar vi äger i en mer hållbar riktning. Om vi märker att ett bolag vi investerat i även efter påverkansdialoger inte möter vår syn på hållbarhet kan vi dock välja att sälja. Genom våra placeringar påverkar vi bolagen i frågor som rör miljö och klimat, mänskliga rättigheter och anti-korruption.

De uteslutande kriterierna ger de yttre placeringsramarna och avgör om vi kan investera eller inte i ett bolag eller någon annan tillgång. Vi investerar inte i bolag som producerar tobak, kontroversiella vapen, kommersiellt spel eller pornografi. Vi utesluter även bolag där mer än 30 procent av omsättningen kommer från kol samt bolag där 10 procent eller mer av omsättningen kommer från oljesand.

Screening och betygsättning

För att säkerställa att de bolag vi investerar i inte bedriver verksamhet som strider mot våra placeringskriterier använder vi oss av screening och betygsättning. Aktieportföljen screenas löpande och de bolag vi överväger att investera i screenas innan de

godkänns. Om ett bolag vi har investerat i förändrar sin verksamhet så att det inte längre kan godkännas enligt placeringskriterierna säljs innehavet så fort som möjligt.

Vi genomför också så kallad normbaserad screening med syfte att identifiera eventuella överträdelser av internationella konventioner och riktlinjer, tex. FN:s Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella företag, ILO:s arbetsrättsliga konventioner och Parisavtalet.

När vi gör hållbarhetsanalyser använder vi data från MSCI och Sustainalytics, två internationellt kända leverantörer av hållbarhetsdata. Betygsättningen använder vi exempelvis som underlag vid påverkansdialoger.

Aktieportföljens koldioxidavtryck

Koldioxidavtrycket i våra aktieportföljer påverkas av vilka bolag de innehåller och hur dessa bolag arbetar med att sänka sina avtryck. Pensionsstiftelsen arbetar för att leva upp till Parisavtalets mål avseende hållbara finansiella flöden. Det gör vi genom att påverka de bolag vi har innehav i, vilket vi gör tillsammans med Folksamgruppen inom ramen för bland annat Net Zero Asset Owner Alliance, Climate Action 100+ och andra investerarsamarbeten.

Indikatorer för koldioxidavtrycket i aktieportföljen

Indikatorer	TCFD indikatornamn	2022	2021
Totala koldioxidavtryck, ton CO ₂ e	Total Carbon Emissions	26 910	26 169
Koldioxidintensitet, ton CO ₂ e/aktieportföljens marknadsvärde Mkr	Carbon Footprint	3,4	2,8
Koldioxidintensitet, ton CO ₂ e/ägarandel av bolagets omsättning Mkr	Carbon Intensity	6,5	7,5
Koldioxidintensitet, viktat medeltal, ton CO ₂ e/Mkr	Weighted Average Carbon Intensity	5,0	5,5

Nyckeltalen i ovan tabell visar en ögonblicksbild av hur aktieportföljens växthusgasutsläpp ser ut. Observera att måtten inte visar investeringarnas totala klimatpåverkan. Beräkningarna är inte heltäckande och omfattar inte heller alla indirekta utsläpp. Beräkningen av aktieportföljen är baserad på senaste tillgängliga data från MSCI och omfattar utsläpp motsvarande scope 1 och 2 enligt Greenhouse Gas (GHG) Protocol. Utsläppen av växthusgaser mäts i koldioxidekvivalenter (CO₂e) vilket gör det möjligt att mäta olika växthusgaser på samma sätt. Vårningen omfattar alla noterade svenska och utländska bolag i aktieportföljen per 31 december 2022. Beräkning grundas på data i USD vilket innebär att valutakursförändringar påverkar reviderade resultat i SEK.

Vi röstar, påverkar och ställer krav

Som ägare arbetar vi för en hållbar utveckling i alla våra tillgångsslag. Det gör vi genom att agera som aktiva ägare. Vi för påverkansdialoger, samarbetar med andra investerare, ställer frågor och röstar vid bolagsstämmor.

Vi för både reaktiva och proaktiva dialoger – själva eller tillsammans med andra investerare. När vi tillsammans med andra investerare driver frågor har vi större möjlighet att göra våra röster hörda, särskilt i bolag där vi har ett mindre ägande. Vi delar upp arbetet i tre olika typer av dialoger, gemensamt mål för samtliga är att minimera hållbarhetsrisker och maximera förutsättningen för en bra avkastning.

- **Löpande dialoger:** Löpande dialoger med portföljbolag utan bestämd tidsram. Löpande dialog är en proaktiv strategi med fokus på långsiktiga, finansiellt väsentliga hållbarhetsfaktorer som kan påverka företagets förmåga att skapa värde. Målet är att förbättra risk- och avkastningsprofilen för våra investeringar.

- **Tematiska dialoger:** Dialog rörande en avgränsad fråga eller bransch, exempelvis klimatarbete i stål- och cementbranschen eller antibiotikaresistens inom veterinärmedicin. Dessa dialoger har en tydlig tidsram om vanligtvis två eller tre år och omfattar ofta fler portföljbolag än ett. Incidentstyrd dialog: Fokuserar på företag som allvarligt och strukturellt bryter mot internationella konventioner. Avslutas först så snart en tydlig förbättring har setts från det aktuella bolaget. Om utfallet av dialogen är negativt kan exkludering bli aktuellt.

Under 2022 fortsatte vi arbetet med påverkansdialoger med bolag vi har investerat i, exempelvis rörande antibiotikaresistens inom veterinärmedicin vetenskapligt förankrade klimatmål hos de mest utsläppsintensiva bolagen i vår portfölj, samt klimatomställning i internationella storbanker.

Det är även viktigt att vi som ägare utövar vår rätt att rösta, och vi röstar årligen på både svenska och utländska bolagsstämmor. På svenska bolagsstämmor ser vi till att använda våra möjligheter att utöva vår rösträtt och även att ställa fråga om hållbarhet till vd. Bolagsstämman är ett bra tillfälle att ställa hållbarhetsfrågor till bolagen, eftersom både styrelse och ledning oftast finns på plats. Dessutom får bolaget en chans att berätta vad de gör på området inför sina aktieägare. Vi har ställt hållbarhetsfrågor till styrelsen och ledningen på de svenska bolagsstämmorna sedan många år tillbaka.

Även om ett stort antal stämmor under 2022 fortfarande hölls digitalt eller via poströstning, bidrog de nedmonterade coronarestriktionerna i början av året till en efterlängtat återkomst för fysiska årsstämmor under den senare delen av stämamosäsongen. Pensionsstiftelsen kunde därmed återigen ställa hållbarhetsrelaterade frågor – under 2022 på temat mänskliga rättigheter – till vd och eller styrelseordförande i samband med ett flertal stämmor. För de årsstämmor som hölls enbart med poströster valde vi i stället att skicka en fråga via e-post. I februari skickade vi även traditionsenligt ett brev till respektive styrelseordförande i våra svenska innehav, som bland annat innehöll en summering av våra grundläggande förväntningar på våra innehav när det kommer till hållbarhetsfrågor.

Förutsättningarna för ägarstyrning i bolag utanför Sverige skiljer sig från de svenska innehaven. En anledning är att vi är en mindre ägare i de utländska bolagen. Under 2022 var vi dock, för andra året i rad, med om att lägga ett hållbarhetsrelaterat förslag inför storbanken HSBCs årsstämma. Efter dialog med banken drogs förslaget tillbaka, samtidigt som HSBC nu bland annat har åtagit sig att publicera en omställningsplan under 2023 samt en vetenskapligt förankrad plan för utfasning av finansieringen av fossila verksamheter. Vårt engagemang i HSBC under 2021 och 2022 är ett kvitto på att vi som relativt liten ägare kan vara med och göra skillnad genom att samarbeta med andra investerare världen över. Vi röstar på framför allt utländska bolagsstämmor genom ombud (Nordic Investor Services), så kallad proxyröstning.

Väsentliga händelser

År 2022 blev ett år som kom att präglas av Rysslands angreppskrig på Ukraina, historiskt hög inflation, energikris samt efterdyningarna till pandemin. Samtliga dessa händelser har påverkat värdet på Pensionsstiftelsens placeringstillgångar negativt under året.

Pensionsstiftelsen har under året haft stort fokus på att säkerställa kontinuiteten i den egna och den utlagda verksamheten, att följa marknadsutvecklingen och vidta lämpliga åtgärder samt att ge information, utbilda samt ge stöd till de arbetsgivare som är anslutna till Pensionsstiftelsen.

Under året har Pensionsstiftelsen haft en hög investeringstakt i så kallade alternativa placeringar. Investeringarna är ett led i att förbättra placeringsportföljens riskspridning ytterligare samtidigt som vi tar steg mot en än mer hållbar placeringsinriktning. Flera av investeringarna är i företag som har affärsmodeller som stödjer hållbar omställning. Totalt har drygt 600 miljoner kronor allokerats till alternativa placeringar under året. Vi fortsatte under året att investera i gröna obligationer, totalt 440 miljoner kronor, vilket innebär att totalt 1,7 miljarder kronor är investerade i gröna obligationer.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Tkr	Not	2022	2021
Nettoomsättning		-	-
Stiftelsens kostnader			
Personalkostnader	12	-4 688	-4 289
Förvaltningskostnader	2	-5 890	-5 715
Summa stiftelsens kostnader		-10 578	-10 004
Rörelseresultat		-10 578	-10 004
Finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar	3	-2 315 604	2 716 573
Summa finansiella poster		-2 315 604	2 716 573
Resultat efter finansiella poster		-2 326 182	2 706 568
Avkastningsskatt		-15 691	-15 286
Utländsk källskatt avseende kupongskatt	4	6 498	-12 909
Skatt på årets resultat		-9 193	-28 195
Årets resultat		-2 335 374	2 678 373

Balansräkning

Tillgångar, Tkr	Not	2022-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	5	300 298	300 298
Lån till koncernföretag	6	-	-
Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	7	752 969	749 438
Lån till intresseföretag och gemensamt styrda företag	8	411 107	411 107
Övriga lån		86 029	5 101
Andra långfristiga värdepappersinnehav	9	20 395 951	23 921 302
Företagsägd kapitalförsäkring		848	1 007
Summa anläggningstillgångar		21 947 202	25 388 252
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Aktuell skattefordran		8 016	7 880
Övriga fordringar		552 894	140 135
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		72 603	57 850
Summa kortfristiga fordringar		633 513	205 865
Kassa och bank		925 211	660 668
Summa omsättningstillgångar		1 558 725	866 533
Summa tillgångar		23 505 926	26 254 786
Eget kapital, avsättningar och skulder, Tkr	Not	2022-12-31	2021-12-31
<i>Eget kapital</i>			
Företagens pensionsfonder		24 739 559	22 308 747
Kvarstående värdesäkringsmedel		695 842	749 023
Årets resultat		-2 335 374	2 678 373
Summa eget kapital		23 100 027	25 736 143
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		1 001	1 198
Summa avsättningar		1 001	1 198
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut		123 324	-
Summa långfristiga skulder		123 324	-
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut		-	-
Leverantörsskulder		-	-
Skulder till övriga närstående		-	-
Övriga skulder		276 916	516 617
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		4 660	828
Summa kortfristiga skulder		281 575	517 444
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		23 505 926	26 254 786

NOTER

Not 1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Samtliga belopp är angivna i tkr om inget annat anges.

Allmänna redovisningsprinciper

Allmän information

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och enligt Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Företaget tillämpar årsredovisningslagens regler för mindre företag.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenterats i de finansiella rapporterna om inte annat framgår nedan.

Värderingsprinciper

Beräkning av realiserat och orealiserat resultat

För tillgångar som värderas till anskaffningsvärde utgör realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde. För placeringstillgångar värderade till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. Tidigare redovisat orealiserat resultat vänds vid realisering. Vid dessa beräkningar beaktas inte effekten av upplupet anskaffningsvärde på obligationer eftersom Pensionsstiftelsen saknar tillräckligt med historik för att kunna utföra denna beräkning korrekt.

Skatt

Pensionsstiftelsen är skattepliktig enligt lagen om avkastningsskatt. Underlag för beräkningen av avkastningsskatt utgörs av Pensionsstiftelsens marknadsvärderade tillgångar vid ingången av räkenskapsåret, reducerat med finansiella skulder.

Finansiella anläggningstillgångar

Aktier i koncernföretag, intresseföretag och gemensamt styrda företag värderas till anskaffningsvärde efter avdrag för erforderliga nedskrivningar. Utdelning redovisas som intäkt i resultaträkningen. Lån till koncernföretag värderas till nominellt belopp.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kassa och bank, övriga fordringar, aktier och andelar, lånefordringar samt obligationer och andra räntebärande värdepapper. Bland skulder återfinns övriga skulder.

En finansiell tillgång eller skuld redovisas i balansräkningen när företaget blir part till instrumentets avtalsenliga villkor. En finansiell tillgång bokas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången upphör, regleras eller när företaget förlorar kontrollen över den. En finansiell skuld, eller del av finansiell skuld, bokas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgörs eller på annat sätt upphör.

Klassificering och värdering av finansiella instrument

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom de som tillhör kategorin innehas för handel, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader.

Derivatinstrument redovisas både initialt och löpande till verkligt värde. Värdeökningar respektive värdeminskningar samt i förekommande fall betald och upplupen ränta på derivat redovisas som nettoresultat av finansiella transaktioner.

Finansiella tillgångar som innehas för handel

Pensionsstiftelsen har som princip att hänföra samtliga placerings-tillgångar som inte är lånefordringar till kategorin Finansiella tillgångar som innehas för handel. Pensionsstiftelsen utvärderar löpande kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden.

Lånefordringar och övriga fordringar

Lånefordringar redovisas till nominellt belopp plus upplupen ränta. Övriga fordringar redovisas till det belopp som beräknas inflyta, d.v.s. efter avdrag för osäkra fordringar.

Andra finansiella skulder

Övriga skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Beräkning av verkligt värde

Aktier och andelar värderas till verkligt värde. Aktier och andelar som är officiellt noterade värderas med hjälp av senaste officiella köpkurs, i lokal valuta.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde. Både svenska och utländska obligationer och andra räntebärande värdepapper med officiell handel marknadsvärderas dagligen med hjälp av senaste officiella köpkurs i lokal valuta.

Börshandlade ränte- och aktieterminer tas upp till det verkliga värdet utifrån senaste officiella köp- eller säljkurs. Valutaterminer värderas med hjälp av noterad köpkurs mot kronor för aktuell valuta vid värderingsdagens slut och yieldkurvor för de två valutorna för aktuell löptid. Transaktionskostnader för derivat kostnadsförs.

Gottgörelser, inlösen samt företagens inbetalningar

Gottgörelse från Pensionsstiftelsen redovisas direkt mot eget kapital. Även företagets avsättningar och övriga inbetalningar, inlösen av pensionsrätter, ianspråktaga värdesäkringsmedel samt medel i garantifonden redovisas direkt mot eget kapital.

Not 2. Förvaltningskostnader

	2022	2021
Personalkostnader och styrelsearvode¹⁾	-4 688	-4 289
Arvode Ernst & Young AB	-231	-477
Revisionsuppdrag	-138	-200
Övriga konsultarvodet	-94	-277
Övriga kostnader	-5 658	-5 238
Administration	-1 150	-1 474
Internrevision	-291	-313
Risk	-100	-182
Ekonomi	-413	-389
Bolagsjuridik	-758	-786
Skattejuridik	-298	-377
Compliance	-3	-203
Övriga kostnader	-2 647	-1 514
Summa	-10 578	-10 004

¹⁾ Pensionsstiftelsen har erhållit återböring inom kollektivavtalet KCP2 från Folksam Sak va befintlig kostnadsfördelningsmodell. Återböringen om 286 tusen kronor redovisas som kostnadsreduktion.

Not 3. Resultat från värdepapper och fordringar

	2022	2021
Ränteintäkter	168 126	164 690
Utdelning på aktier och andelar	336 546	289 531
Orealiserat resultat, netto	-2 617 817	654 319
Orealiserade vinster räntebärande	6 766	9 900
Orealiserade vinster aktier och andelar	-	771 956
Orealiserade vinster alternativa placeringar	9 040	483
Orealiserade förluster aktier och andelar	-1 878 416	-68
Orealiserade förluster räntebärande	-755 206	-127 953
Realisationsresultat räntebärande, netto	-208 940	-43 479
Realisationsvinst räntebärande	397 732	140 666
Realisationsförlust räntebärande	-606 672	-184 145
Realisationsresultat aktier och andelar, netto	396 633	1 298 178
Realisationsvinst aktier och andelar	724 548	1 520 420
Realisationsförlust aktier och andelar	-327 915	-222 242
Valutareresultat valutatermin, netto	-317 902	385 419
Valutakursvinst	256 386	189 301
Valutakursförlust	-501 832	-88 031
Orealiserade kursvinster	423 534	470 892
Orealiserade kursförluster	-495 991	-186 743
Driftskostnader kapitalförvaltning	-16 852	-25 453
Räntekostnader	-55 398	-6 632
Summa	-2 315 604	2 716 573

Not 4. Skatt

	2022	2021
Avkastningsskatt	-15 691	-15 286
Utländsk källskatt avseende kupongskatt	6 498	-12 909
Summa	-9 193	-28 195

Not 5. Andelar i koncernföretag

	2022	2021
Bokfört värde vid årets början	300 298	300 298
Bokfört värde vid årets slut	300 298	300 298

Not 6. Lån till koncernföretag

	2022	2021
Bokfört värde vid årets början	-	233 763
Amortering lån Konsumentkooperationens pensionsstiftelse Fastighet Stockholm AB	-	-233 763
Bokfört värde vid årets slut	-	-

Not 7. Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag

	2022	2021
Bokfört värde vid årets början	749 438	743 897
Återbetalning till ägarna	-57 800	-28 900
Resultatandel i Gyllenforsen Fastigheter KB	61 331	34 441
Bokfört värde vid årets slut	752 969	749 438

Not 8. Lån till intresseföretag och gemensamt styrda företag

	2022	2021
Bokfört värde vid årets början	411 107	411 107
Bokfört värde vid årets slut	411 107	411 107

Not 9. Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2022	2021
Aktier och andelar		
Svenska marknadsnoterade aktier	3 209 632	3 882 167
Utländska marknadsnoterade aktier	4 691 311	5 524 066
Utländska onoterade aktier	-	166
Svenska onoterade aktier	1 179	-
Noterade aktiefonder	386 707	447 012
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		
Obligationer och andra värdepapper	11 761 985	13 949 190
Derivat		
Valutaterminer	134 171	135
Ränteterminer	61	27
Övriga placeringar		
Alternativa placeringar	210 905	118 540
Bokfört värde vid årets slut	20 395 951	23 921 302
Marknadsvärde vid årets slut	20 395 951	23 921 302

Not 10. Ställda säkerheter

	2022	2021
Pant för derivatinstrument	339 020	166 820
Summa	339 020	166 820

Not 11. Eventualförpliktelser

	2022	2021
Solidariskt betalningsansvar för skulder i handelsbolag	23 374	19 456
Varav till förmån för koncern-/intresseföretag och gemensamt styrda företag	23 374	19 456

Not 12. Medelantal anställda

Medelantalet anställda uppgick i Pensionsstiftelsen till 2.

Företagen inom Folksam tillämpar tillikaanställning vilket innebär att personalen är anställd i flera företag inom Folksam. Varje anställd är organisatoriskt placerad på ett kostnadsställe. Ett kostnadsställe kan endast tillhöra ett företag. Den anställdes lönekostnader belastar initialt det organisatoriskt tilldelade kostnadsstället, varefter lönekostnaderna fördelas mellan kostnadsställen inom Folksam i förhållande till utfört arbete. Utifrån tillikaanställningsmodellen är medelantalet anställda 10 (10) personer.

Principer för ersättning till ledande befattningshavare

Till styrelsens ledamöter utgår arvoden och sammanträdesersättningar enligt styrelsens beslut. Ersättning till verkställande direktören utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Ingen rörlig ersättning utgår.

2022		Rörlig	Övriga förmåner/ ersättningar	Pensions-	Sociala
Löner, ersättningar och övriga förmåner	Grundlön /arvode	ersättning		kostnader	kostnader
Fredrik Mandelin, styrelseordförande	-58	-	-	-	-18
Styrelseledamöter	-463	-	-	-	-146
Verkställande direktören	-1 166	-20	-12	-783	-370
Fd. Verkställande direktören	-	-	-	-105	-
Övriga anställda	-733	-20	-8	-387	-233
Summa	-2 421	-40	-20	-1 275	-767

2021		Rörlig	Övriga förmåner/ ersättningar	Pensions-	Sociala
Löner, ersättningar och övriga förmåner	Grundlön /arvode	ersättning		kostnader	kostnader
Manfred Krieger, styrelseordförande	-66	-	-	-	-21
Styrelseledamöter	-486	-	-	-	-153
Verkställande direktören	-1 403	-	-7	-505	-443
Övriga anställda	-694	-15	-6	-237	-220
Summa	-2 649	-15	-13	-742	-837

Uppsägning och avgångsvederlag

För verkställande direktören gäller en uppsägningstid på sex månader vid uppsägning från Pensionsstiftelsen sida. Även vid uppsägning från verkställande direktörens sida gäller en uppsägningstid på sex månader. Avgångsvederlag utgår för vd med sex månadslöner.

Not 13. Avstämning av totalavkastningstabell

Tkr	Ingående marknadsvärde 2022-01-01	Utgående marknadsvärde 2022-12-31	Totalavkastning 2022
Aktier			
Aktier och andelar	9 853 411	8 287 650	
Onoterade aktier		1 179	
Aktierelaterade fordringar och skulder	6 911	7 321	
Aktiederivat, netto	-68	-582	
Likvida medel som ingår i tillgångsslaget	117 840	58 077	
Aktier innan värderingsskillnader	9 978 094	8 353 645	-1 174 047
Värderingsskillnader IFRS ¹⁾ /Avkastningsvärdering ²⁾	208	-2 466	-21 035
Aktier enligt TAT	9 978 302	8 351 179	-1 195 082
Alternativa placeringar			
Onoterade investeringsfonder	118 540	210 905	
Omklassificering från Räntebärande	-	96 045	
Övriga lån	5 101	86 029	
Fordringar/skulder samt likvida medel som ingår i tillgångsslaget	7 780	29 780	
Alternativa placeringar innan värderingsskillnader	131 421	422 759	22 900
Värderingsskillnader IFRS ¹⁾ /Avkastningsvärdering ²⁾	-4	51	127
Alternativa placeringar enligt TAT	131 417	422 810	23 027
Räntebärande			
Obligationer	13 945 027	11 761 985	
Upplupen ränta på räntebärande värdepapper	49 247	55 269	
Upplupen ränta räntederivat	5 246	9 130	
Räntederivat, netto	-27 437	-246 165	
Valutaterminer	-53 507	128 717	
Omklassificering till Alternativa placeringar		-96 045	
Likvida medel	599 178	846 958	
Räntebärande innan värderingsskillnader	14 517 754	12 459 849	-1 291 870
Värderingsskillnader IFRS ¹⁾ /Avkastningsvärdering ²⁾	11 325	17 069	24 071
Räntebärande enligt TAT	14 529 079	12 476 918	-1 267 799
Fastigheter			
Aktier i intresseföretag och gemensamt styrda företag	749 438	752 969	
Aktier i koncernföretag	300 298	300 298	
Lån till intresseföretag och gemensamt styrda företag	411 107	412 034	
Lån till koncernföretag	-	-	
Fastigheter innan värderingsskillnader	1 460 843	1 465 301	146 000
Övervärden pga marknadsvärderade tillgångar	2 253 150	2 228 656	-24 495
Fastigheter enligt TAT	3 713 993	3 693 957	121 505
Summa placeringstillgångar enligt TAT	28 352 791	24 944 864	-2 318 349

¹⁾ Värdering av tillgångar i enlighet med IFRS, International Financial Reporting Standards.

²⁾ Värdering av tillgångar i enlighet med etablerad standard för avkastningsberäkningar, d.v.s. värdering med utgångspunkt i medelkurs för noterade värdepapper och upplupen ränta t.o.m. likviddag avseende räntebärande värdepapper, jämte andra skillnader gentemot IFRS.

Not 14. Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

Årsredovisningens undertecknande

Stockholm, det datum som framgår av elektronisk signering

Fredrik Mandelin
Ordförande

Dan Wallberg

Tommy Andersson

Anders Johansson

Robert Söderhjelm

Pernilla Glad

Per-Håkan Waern

Stina Josefsson

Erika Ejderhamn Roupé

Lena Sandqvist

Björn Jonsson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats det datum som framgår av elektronisk signering

Ernst & Young AB

Jesper Nilsson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse,
org.nr 802001-8423

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Konsumentkooperationens pensionsstiftelse för år 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Konsumentkooperationens pensionsstiftelse för år 2022.

Vi har inte funnit att någon styrelseledamot företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt tryggandelagen och stadgarna.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Stockholm dagen som framgår av digital signatur
Ernst & Young AB

Jesper Nilsson
Auktoriserad revisor

Konsumentkooperationens pensionsstiftelse

Postadress: 106 60 Stockholm
Huvudkontor: Bohusgatan 14
Webbplats: pensionsstiftelsen.se

Telefon: 0771-960 960
Kundservice: 0771-485 485